

Konstskolan i Västernorrland

Sundsvalls Konstskola vidareutvecklas och flyttar till Fränsta

I mitten av Sverige, mellan Sundsvall och Östersund, kommer det återigen finnas möjlighet att gå kortare konstkurser, likväl som längre konstutbildningar. Ålsta folkhögskola i Fränsta återupptar konstutbildningen, ett besked som fyller mig med glädje. Här tog jag mitt första steg på en eftergymnasial konstskola. Jag hade tagit ledigt från gymnasiet och spenderade dagen i min morfars sällskap. Han undervisade på Ålsta i många år och just denna dag föreläste han om expressionismen. Tre år senare var jag själv inskriven vid en folkhögskola. Vid en sjö, i landsbygdsmiljö.

Det fina med en förberedande konstutbildning är att den erbjuder en studiemiljö som utgår från individens förutsättningar. Det är förhoppningen. Alla för med sig erfarenheter att förvalta och föra vidare. I denna kärna bildas en konstsyn som vare sig kan eller ska vara mätbar. Som Landstingsdriven utbildning finns fortfarande mål som måste uppfyllas, men kanhända ligger dessa inte helt i linje med andra utbildningar, i dag helt präglade av "kvalitetssäkring" och mätbara normer. Hur många anställningsbara individer slussas ut? Hur många tar sig vidare in på högskolor? En konstnärlig utbildning är långt mycket mer än vad denna basala statistik förtäljer.

Redan hösten 2017 kommer elever att välkomnas till den nya Konstskolan i Västernorrland. Den snabba takten är möjlig eftersom konstskolan är ett övertagande och en utveckling av Sundsvalls konstskola. Det finns med andra ord en grund att bygga vidare på. Därtill har Ålsta folkhögskola sedan länge förknippats med konst. Här finns befintliga verkstäder, större utrymme och en stressfri miljö. Den nya utbildningen ska vara tillgänglig för de som vill fördjupa ett konstintresse. Det handlar om ungdomar och äldre med vitt skilda bakgrunder, men med ett gemensamt intresse: konsten. Olika vägar ska uppmuntras, kollidera och förgrenas. Ett förberedande år på en konstskola är en merit för alla, oavsett framtida yrkesväg.

Konstskolan i Västernorrland ska också vara en värdefull instans för de som önskar komma vidare in på en av landets högskolor. Som en del i planeringen av utbildningen gjorde därför Kerttu Heiskanen, linjeansvarig vid Konstskolan i Västernorrland, och Maria Sundström, konstkonsulent i Västernorrland, ett studiebesök vid Konsthögskolan i Umeå. Motivet bakom besöket var att ta reda på vad som önskades av en förberedande konstskola. Micael Norberg, lektor i video, tog emot dem. Det var mycket att ta in, men det som framförallt fastnade hos Kerttu Heiskanen var nya elevers rädsla och ovilja till att experimentera. Alltför många fokuserar på uppsatta mål och tar den logiska vägen för att uppnå resultat. Kanske kunde därför viss tid under förberedande år avsättas till att stärka elevens självkänsla, att våga testa nya vägar och föra samtala kring arbetsprocessen? Grunden till denna självkänsla är en baskunskap i olika hantverk. Utifrån denna gäller det sedan att kunna reflektera över varför och hur arbetet växer fram. Slutprodukten är inte målet.

I mitt samtal med Kerttu Heiskanen är det tydligt att besöket gjort avtryck. Här finns något som Konstskolan i Västernorrland gärna arbetar vidare med. Det går helt i linje med vad en folkhögskola står för; en trygg och välkomnande plats där det ges utrymme att experimentera och misslyckas. Du kan ingenting veta innan du själv tänkt efter. Därför ska tanken och handen arbeta gemensamt. Det praktiska utförandet vävs samman med konsthistoria, likväl som den kritiska reflektionen och språket. Här blir samtalet mellan studenter och lärare ytterst viktigt. Där stärks självkänslan och det kritiska tänkandet.

Kommunikationen mellan förberedande konstskolor och konsthögskolor har varit anmärkningsvärt lågmäld, närmaste icke-existerande. Det uppenbara är trots allt: de är bundna till varandra och beroendet är minst sagt ömsesidigt. Därför är det ytterst

glädjande att en dialog mellan Konstskolan i Västernorrland och konsthögskolan i Umeå (även Mittuniversitetet program Industridesign) nu inletts.

Text: Ida Rödén

Foto: Ålsta folkhögskola